

Inv. nr. 13/2022

MØBELORNAMENT AF FORGYLDT OG EMALJERET SØLV

INDIEN, DECCAN; OMKRING 1600&NBSP;

H: 20; B: 12; D: 6,9 CM

Ornamentet forestiller en stejlende løve med dæmonagtigt ansigt, krøllede horn, opspilet gab og en rig kropsudsmykning bestående af perlekæder, planteranker og blomster. Løvefiguren kaldes en *yali* og stammer oprindeligt fra den hinduistiske mytologi. *Yali*'er optræder ofte i Sydindiens hinduistiske tempelarkitektur bl.a. som dørvogtere, men i det 15. århundrede overtog sultanerne af Deccan det imponerende fabelvæsen og anvendte det som magtsymbol. I det 16. århundrede kom *yali*'er til at pryde mange fæstningsmure og byporte i byer såsom Bidar og Golconda.¹ Herudover ses *yali*'er også på mange mindre kunstgenstande fra Deccan, f.eks. en bogpult i udskåret elfenben (7/2022) og en dolk med greb af forgyldt bronze, som kunne have tilhørt Sultan Ali Adil Shah 1. af Bijapur (36/1997 og 6/2013).

Op fra løvefigurens ryg skyder en lukket lotusknop, hvis tungeformede blade ligesom dele af *yali*'ens pels er dækket af semitransparent, grøn emaljefarve. Emaljering var en europæisk

udsmykningsteknik, som menes at være kommet til Deccan og Mogulriget via den portugisiske koloni i Goa. Præcis hvornår de indiske kunsthåndværkere overtog teknikken er uklart, men kilderne bekræfter, at der blev fremstillet emaljekunst i mogulkejseren Akbars hofværksteder omkring år 1590.² Der er kun bevaret få indiske emaljerede genstande fra 1. halvdel af det 17. århundrede (se f.eks. 34/2019). Løvefiguren må høre til blandt de tidligste eksperimenter med den nye kunstform.

Ornamentet slutter nederst i en kort, rund dølle, hvilket antyder, at den kan have siddet som ornament på en stolpe eller lignende, måske på et royalt møbel. I både Deccan og Mogulriget havde man tradition for rigt udsmykkede troner og bærestole, og en miniature fra ca. 1614 viser mogulkejseren Jahangir på en trone dekoreret med to andefigurer med udsprungne lotusblomster på hovedet.³

¹ Susan Stronge: "The sublime thrones of the Mughal emperors of Hindustan" i *Jewellery Studies*, 10, 2004, s. 55.

² Susan Stronge: "Gold and silver in 16th and 17th century Mughal India" i Nuno Vasallo e Silva (red.) *The Heritage of Rauluchantim*, Lissabon 1996, s. 69-70.

³ Mark S. Zebrowski: *Gold, Silver and Bronze from Mughal India*, London 1997, s. 103; George Michell og Helen Philon: *Islamic architecture of Deccan India*, Woodbridge 2018, s. 331-335.

Publiceret i:
Upubliceret;